

تحلیل شیوه‌های رویارویی با سکونتگاه‌های غیررسمی بر اساس تفکر راهبردی؛ نمونه موردی شهر کرج^۱

سمیه زندیه*

مدرس مؤسسه آموزش عالی مازنیار، مازندران، رویان، مؤسسه آموزش عالی مازنیار، گروه
شهرسازی so_zandieh@yahoo.com

۱. چکیده

یکی از چالش‌های پیش روی شهرهای بزرگ در کشورهای کمتر توسعه یافته، شکل‌گیری سکونتگاه‌های غیررسمی است. مشکلات این سکونتگاه‌ها و شیوه‌های رویارویی با آن‌ها از دو منظر قابل بررسی هستند؛ نخست و از نگاه خرد مشکلات درونی پس از شکل‌گیری این سکونتگاه‌ها است که به‌طور مستقیم ساکنان آن‌ها و در درجه دوم شهر مادر و ساکنان رسمی آن را درگیر می‌کند و از نگاه کلان شامل مشکلاتی است که این سکونتگاه‌ها به‌عنوان عناصری تحمیل شده در مرکز یا حاشیه شهرها برای شهر مادر ایجاد می‌کنند و رویارویی با آن‌ها نیازمند تصمیم‌گیری پیش از شکل‌گیری آن‌هاست. این مقاله در پی شناسایی و تحلیل مجموع راه‌حل‌های موجود برای رویارویی با مشکل سکونتگاه‌های غیررسمی در شهر کرج است و در این مسیر به اصول تفکر راهبردی در برنامه‌ریزی - به‌عنوان رهیافتی پاسخ‌گو در حل مشکلات پیچیده شهری -، برای تحلیل این شیوه‌ها رجوع می‌کند. این پژوهش به لحاظ هدف از نوع تبیینی، و به لحاظ جهت‌گیری از نوع کارکردی بوده و روش پژوهش در آن روش تحلیل داده‌های ثانویه با استفاده از روش‌های کیفی است.

۲. واژگان کلیدی

سکونتگاه‌های غیررسمی، برنامه توانمندسازی، برنامه جامع،
برنامه تفصیلی، تفکر راهبردی، شهر کرج

۱. این مقاله بخشی از نتایج پایان‌نامه کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای نگارنده است که در سال ۱۳۸۸ به راهنمایی سرکار خانم دکتر زهره دانشپور در دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه شهید بهشتی انجام شد.